

9

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

*„Držel jsem se jeho cesty,
neodchýlil jsem se.“*

Jb 23, 11

Úvodní slovo

V rámci letošního Roku diecéze 2007 se v sobotu 30. června 2007 uskuteční v katedrále na Petrově pouť ke kořenům diecéze a především k jejím patronům – sv. Petru a sv. Pavlovi. Poutě bude zahájena v 9 hodin přednáškou o diecézi, hudebním vystoupením a modlitbou růžence, v 10.30 bude sloužit pontifikální mši svatou otec biskup Vojtěch, od 13 hodin pak bude probíhat v Denisových sadech kulturní program – divadlo, proměnádní koncert,

dílna pro děti atd. Během celého dne budou zdarma přístupné expozice i prohlídkové trasy v katedrále i dalších prostorách biskupství (diecézní muzeum atp.).

Tlumočím tedy pozvání otce biskupa k účasti na této poutní slavnosti a přeju každému, kdo se vydá na pouť, aby byl obdarován tím, co již mnohé k putování na svatá místa vedlo: Že totiž (znovu)objevili něco podstatného o Bohu i o sobě.

Váš farář Petr Vrbacký

Informace

Aktuální dění ve farnosti

• Děkujeme všem, kdo se podíleli na organizaci a zabezpečení letošní farní pouti na Vranov. Ukázalo se, že i když neporučíme větru, dešti, přesto je možno prožít požehnaný a radostný den, dokonce i mezi spolufarňáky. Pán Bůh zaplat'!

• Již jen do konce května trvá možnost přihlásit se na **farní pout' do Svaté země**. Zbývá několik volných míst, která je ještě možno obsadit. Informace a přihlášky jsou k dispozici v sakristii.

• **V neděli 10. června 2007** se v sakristii uskuteční **vernisaž výstavy výkresů dětí z naší farnosti na téma MISIE**. Tato akce patří k programu přípravy na 3. celostátní misijní kongres dětí, který se bude konat na podzim v Brně. V této souvislosti vyzýváme všechny děti z naší farnosti, aby malovaly či jinak výtvarně tvořily a aby přinesly svá díla na vyhlášené téma do sakristie nejpozději v pátek 8. června 2007.

Všechny dospělé pak zveme na tuto vernisaž, která se uskuteční v neděli 10. června 2007 v 10 hodin v sakristii. Při ní bude znovu příležitost přispět na Papežské misijní dílo dětí.

Všechna výtvarná díla se pak budou „prodávat“ ve prospěch PMDD v říjnu na misijním jarmarku během zmíněného kongresu.

• O slavnosti Nejsvětější Trojice v so 2.6. v 17.30h a v ne 3.6. v 9h a 11h zazní rytmičká mše „Jdeme k Otci“ na texty P. Františka Trtílka v podání sborů Cantate (ze střední školy Lerchova) a Jolly Singers (naš chrámový sbor). Po skončení mší si můžete u východu z kostela zakoupit CD sboru Cantate „Přicházíme z mnoha míst“.

• **Při příležitosti zahájení příprav na cyklistickou pout' do Mariazell** byly uvedeny do provozu stránky www.cyklopoute.cz. Cílem stránek je informovat o letošní cyklistické pouti, jejímž cílem bude Středoevropské setkání mládeže v Mariazell. V tomto rakouském poutním místě se v polovině srpna setkají mladí z Rakouska, Maďarska, České republiky, Slovenska, Polska, Slovinska, Chorvatska a Bosny a Hercegoviny. Českou mládež budou zastupovat právě poutníci-cyklisté, kteří na své putování vyrazí již 6. srpna 2007 z Uherského Brodu. Pout' technicky realizuje orelská jednota v Uherském Brodě ve spolupráci s ústředím Orla. Bližší informace o celé akci se zájemci dozví na již uvedených stránkách. Najdou zde také odkazy na předchozí dvě cyklistické poutě, které směřovaly do Kolína nad Rýnem a Mariazell.

Kontakty a více informací:

Ladislav Kotík, generální sekretář Orla

Pellicova 2c, Brno

543 244 880, 724 076 476

e-mail: ladislav.kotik@orel.cz

<http://www.orel.cz/>

Liturgický sloupek

PŘIJAL JSEM KRISTOVO TĚLO DO ÚST. JAK HO PŘIJMOUT DO SRDCE?

Otevřeme-li si Katechismus katolické církve, v článkách 1391-1398 se dočteme, jaké je ovoce sv. přijímání: přijímáním vzrůstá naše spojení s Kristem, oddělujeme se od hříchu a utváříme společenství církve. Jak se však těmto tajemstvím otevřít, jak se ke Kristu, a tedy ke společenství církve, připojit? Víme, že se nejedná jen o přítomný okamžik, ale že je to životní program. Sv. přijímání je však svátostná situace a tu bychom neměli promarnit. Co máme po přijetí eucharistického Ježíše konkrétně udělat, aby Ježíš začal zůstat ve mně a já v něm? Co se mám v tuto chvíli modlit? Mám s ostatními zpívat, nebo se usebrat a soustředit se na vnitřní setkání s Kristem? Či si mám otevřít kancionál a recitovat modlitby po sv. přijímání?

Povaha mše sv. ukazuje, že přijímání není individuální setkání s Kristem, ale setkání ve společenství bratří a sester. Radost z tohoto setkání se má projevit společným zpěvem. Účastníme se přece „hodu Beránka“, svatební hostiny, kde má své místo zpěv a hudba. Pak by ovšem mělo následovat ticho, ve kterém se vytváří prostor pro přijetí eucharistického Krista do srdce: mám se stát tím, co přijímám (sv. Augustin).

Jak zpěv, tak ticho jsou zařazeny po sv. přijímání i v našem kostele. Jistý problém je právě v tom zpěvu. První sloka ke sv. přijímání začíná zpravidla v okamžiku, když

se zvedneme z lavic a odcházíme k oltáři. V chůzi se moc nedá zpívat z kancionálu, a když se vracíme do lavic, zpravidla nevíme, ve které sloce pokračovat. Nevím, zda jste si toho všimli, ale mešní písně mají zpravidla dvě sloky ke sv. přijímání: první je zcela jistě určena k tomu, aby se zpívala ještě v lavici před přijímáním, druhá je zase zkomponována tak, že se má zpívat po přijetí eucharistie. Mezitím by měla znít hudba bez zpěvu. Rozhodně by se nemělo zpívat bez přestávky a také ne bezmyslenkovitě. Podíváte-li se do kancionálu na sloky ke sv. přijímání třeba u písní č. 512 – 518, zjistíte, že jsou to překrásné modlitby, které by se měly zpívat s hlubokou zbožností, ne za pochodu. Společná modlitba zpěvem může být pak zužitkována v následujícím tichu. Snad ani nemusíme moc mluvit, jen v sobě nechme doznívat slova písně. Ticho totiž nebývá moc dlouhé a byla by škoda jej vyplnit hledáním modliteb v kancionálu. Tyto rozjímavé modlitby se můžeme modlit třeba po mši svaté nebo doma.

Někdy se při sv. přijímání zařazuje některá z písní o Pánu Ježíši. Podíváme-li se na jejich texty, nejsou všechny sloky vhodné ke sv. přijímání. Snad by pomohlo, kdyby se na světelné tabuli ukazovalo i číslo sloky – tak by se mohly vybrat jen ty, které jsou příhodné pro daný okamžik. Setkání s Kristem v eucharistickém chlebě je jedinečná událost. Máme-li zpívat, nesmí být přijímání Ježíšova těla překryto nepatřičnými, byť zbožnými slovy.

A. Svoboda

Fotoreportáž z farní pouti na Vranov (8. 5. 2007)

Více fotek najdete na adrese <http://www.svtomas.net/foto/>

Farní pout' očima osamělého poutníka

aneb jak je lépe chodit včas

V úterý 8. května bylo deštivé ráno. To však nebyl hlavní důvod, proč jsme na sraz přišli pozdě. Leč dle internetového vydání Tomáška bylo vše jasné – jde se obvyklá 6 km trasa nad Adamovem. Chutě jsme vyrazili a naštěstí si starší syn pamatoval neznáčenou odbočku. Přesto nám bylo divné, že nevidíme v rozmoklém povrchu žádné koleje od kočárku, žádné stopy pohorek a žádný vzdálený povyk nebo potlesk nad právě končící obvyklou kulturní vložkou. To vše zrychlovalo bezděčně naše kroky směrem k Vranovu bez svačiny a málem i bez nutných přestávek. Cestou nás napadaly chmurné myšlenky o existenci poutě až k existenci samotné farnosti. Setkáme se s ní ještě někdy? I pana faráře nám bylo líto, pakliže je ještě v tuto chvíli naživu? O co větší obavy byly, o to větší pak byla radost při shledání před kostelem ve Vranově. Dozvěděli jsme se, že v době srazu přišel tak prudký liják, že byla po dohodě se sv. Petrem vybrána kratší trasa.

A pak už šlo vše v obvyklém pořádku: mše sv., při níž se spojí všechny časově i generačně oddělené tomášovské farnosti a někteří se tak zase po roce vidí. Pan farář věnoval speciální pozdrav některým teenegerům a v kázání připomenul, že Ježíš vyslyší i takové prosby, které se

z různých společensko-předsudkových pohnutek nedokážeme ani vyslovit a vtáhnout tak Ježíše do našich obyčejných a někdy zcela světských starostí (třeba jestli bude dost vína v Káni nebo dost chlebičků po mši...). Ještě nemohu opomenout poznámku pana faráře, že první zázrak udělal na slavnosti, která symbolizuje začátek cesty rodiny. V závěrečném požehnání jsme byli vyzváni, abychom prosili za sebe navzájem a naše farnost se tak stala opravdovou rodinou. Na památku obdržela každá domácnost svíčku a pak už se šlo hodovat, povídat, soutěžit, péct buřty, hrát fotbal... Tak zase za rok.

Rodina Janků

Rozhovor

*s básníkem, kritikem a publicistou
Zdeňkem Rotreklem*

Někteří farníci navštěvující sobotní mše svaté mají výjimečnou příležitost setkávat se se skutečným a významným básníkem panem Zdeňkem Rotreklem. Rádi bychom vám ho dnes poněkud více přiblížili. Byl velmi ochotný zodpovědět několik otázek a poodkrýt tak před námi „část“ své osobnosti.

Když jsem si přečetl vašich dvanáct otázek, upadl jsem do chmurné trdomyslnosti. Kdybych totiž na každou otázku měl odpovědět deseti větami, a to je málo, tak

zaplním větší část Tomáška, což by ode mě bylo nekřesťanské. Ale abych nezdržoval:

Máte osobní vztah ke kostelu sv. Tomáše? Cítíte se ve farnosti jako v rodině?

Vztah ke kostelu sv. Tomáše je u mě krajně přirozený, neboť před závrtnými desetiletími jsem v něm byl pokřtěný dr. Antonínem Štursou, a to deset dní po svém narození. Kromě rodného a křestního listu existovalo pro tento akt množství očitých svědků. Nikdy v životě jsem neshledal jediný důvod proč s tím nesouhlasit. V této farnosti jsem prožil i prvních čtyřadvacet let. Také je pravda, že v průběhu dalších desetiletí jsem se této farnosti poněkud odcizoval pobytem na plzeňských Borech, slovenském Leopoldovu a těžením uranu v příbramských dolech, později pobytem v Žabovřeskách a Židenicích. To už se ostatné dráty sestavovaly jinak, avšak zařezávaly se téměř stejně. No a když jsem se před pár lety přestěhoval na svou rodnou ulici Údolní, tak jsem do svatotomášské farnosti začal patřit opět.

Jak jste vnímal Boha ve chvíli, kdy nad vámi visel ortel smrti?

Ortel smrti visí nad každým od narození, jenomže nám se to většinou jaksi nechce brát na vědomí.

Je Váš vztah k Židům vztahem křesťana ke „starším bratrům“?

Židé tvořili značnou část obyvatelstva mého rodného města Brna, přátelili jsme se s nimi a jsou pochopitelně přítomni v mých verších i knihách, které v rámci mých Spisů

tak pečlivě vydává nakladatelství Atlantis v Brně. Když jsem zase jednoho dne byl rehabilitován, to je takový druh českého folklóru jako pouťové koncentráky, tak jsem dokonce vrchnímu rabínu Federovi nabídl dvě strany časopisu, jehož jsem se stal redaktorem.

Za války jste byl totálně nasazený. Jak se díváte na neonacistické akce? Pokud se lidé nepoučí z historie ...

Na neonacistické akce se dívám stejně jako na neokomunistické.

Měl jste možnost opustit rodnou zemi v letech 1939, 1945, 1949, ale neučinil jste to. Máte k vlasti bytostný vztah?

K vlasti mám vztah rozporuplný, ale je to vlast mých rodičů a předků a tím je dán i rozměr mé povinnosti a odpovědnosti.

Jak lze odpustit těm, kteří stojí za Vaším třináctiletým pobytem ve vězení? Je vůbec možné odpouštět?

Je třeba vědět, co odpouštět máme a co odpouštět nejsme oprávněni. Nemůžeme kupříkladu odpustit Němcům za to, co provedli milionům Židů. Ale jinak už arcioopat Opasek volal: Já musím vědět, komu odpustit. Ústřednímu výboru KSČ? dodával jsem já. A kterémupak? Tomu, jehož členy v čele s generálním tajemníkem Slánským jiný Ústřední výbor popravil a zbytek rozmetal? Lehkomyslné odpouštění psané na jakési bianco směnce by také leckdy mohlo znamenat souhlas se zločiny. Ovšem stejně tak platí, že k odpuštění

máme být připraveni kdykoli. Dnes, nyní v této hodině.

Může člověka obohatit pobyt ve vězení? Představoval jste si někdy, jak mohla tato léta vypadat na svobodě?

O tomto kousku světa konečně píšu jak v románu Světlo přichází potmě, tak v prózách Podezřelá krajina s anděly, také o tom, jak jsem byl šťastný. Kdo může říct, že prožíval drahý čas na jedné kobce – samotce – s opatem a sloužil s ním mši svatou? Představte si další štěstí: tykal jsem si tam se všemi ministerskými předsedy, počínaje Rudolfem Beranem, ti předcházející prozíravě zemřeli, s desítkami generálů a vysokých důstojníků, z nichž některým jsem říkal Kámo, a se všemi biskupy a opaty mé církve.

Jste skutečným rytířem maltézského řádu johanitů. Máte rytířské srdce již od dětství a dávalo Vám sílu nebýt zlomen? Co pokládáte za rytířské ctnosti?

Jako johanité, členové Svrchovaného řádu sv. Jana Jeruzalémského na Rhodu a na Maltě, máme ve znaku osmihrotý kříž značící osmero blahoslavenství. Tím je řečeno vše, jakož i heslem: Tuitio fidei et obsequium pauperum – obrana víry a ochrana chudých.

Co Vám v dnešním světě schází? Z čeho máte naopak radost? Co byste rád vzkázal čtenářům Tomáška?

Míním spolu s G. Bernanosem, že svoboda není dar hozený žebrákovi. Je snazší ji vybojovat než udržet, zvláště v době

vládnoucího konzumu a bulvárních plytkostí, v nichž se lidská stáda ukojená a nacpaná k prasknutí do posledního střeva tak svízelně rozpomínají na svou duši. Nic naplat, je to skutečně pravdivé, že se my křesťané považujeme za odpovědné za lidskou svobodu v řádu, poněvadž jsme za ni odpovědni Bohu. Tak vidíte, na poezii a literaturu nezbyl čas. Ale stejně mám dojem, že i tak je to hrozně dlouhé. Tedy – nehodící se škrtněte.

Děkuji za rozhovor.

za redakci se dotazovala Jarka Cýrusová

* * *

První příběh

Děšť moudrý prorok
děšť vyznavač
ale také neplacený čistič rýn
Přišel když Obilní trh roztavila
nezřetelná tkáň

Potom Obilní trh změnil polohu
svisle kanul
ke kořenům a základům sklepů
a hledal sebe sama

Také se ptal dešťovky
vyznávající nahlas víru
víru

Padal Obilní trh na vlastní dlaně
pod zem

Pršelo

*Zdeněk Rotrekl
Sněhem zaváté vinobraní*

Slovo nemocným

„To konejte na mou památku.“

Lk 22, 19

Jan Vianney, farář arský, v jednom svém kázání řekl, že když Bůh stvořil člověka a chtěl dát pokrm jeho duši, našel nic, co by bylo pro duši člověka vhodným pokrmem, a proto se rozhodl, že jí dá za pokrm sám sebe. Jen Bůh může plně uspokojit a nasytit duši člověka. Proto při Poslední večeři ustanovil Kristus Pán Eucharistii, ve které se dává on sám lidem ze pokrm a nápoj. On přichází do duše člověka pod způsoby chleba a vína. Když ho přijímáme, tak vnímáme jen podobu chleba a vína, a přesto je v nich přítomen Bůh. Když člověk žije ve stavu posvěcující milosti, je v něm trvale Bůh přítomen a dává mu všechno, co člověk potřebuje, aby byl schopen žít na zemi podle Boží vůle a plnit své poslání.

Boží přítomnost dává hodnotu všemu, co člověk dělá, prožívá a snáší. Nic není zbytečné, marné a beze smyslu, všechno nám prospívá, i když se nám to zdá být těžké. I když se cítíme být opuštění a osamocení, pomáhá nám Boží přítomnost překonat tyto pocity a přináší do duše pokoj a vyrovnanost. Vědomí Boží přítomnosti nám pomáhá překonávat pokušení, zbavuje nás deprese a pocitu beznaděje, ale dává nám i podněty, abychom si byli vědomi Boží přítomnosti v naší duši a

snažili se prožít všechno tak, že nás to bude stále víc spojovat s Bohem.

Náš život má velkou hodnotu, proto za něj musíme být vděční a musíme se snažit prožívat ho co nejlépe. Naše duše však má hodnotu mnohem větší, protože je určena k tomu, aby žila věčně. Celá naše bytost má vším, co koná, dávat najevo Boží přítomnost v naší duši. Máme si být vědomi, že když žijeme v posvěcující milosti, přinášíme Boha do každého prostředí, do kterého přicházíme nebo ve kterém žijeme. On působí prostřednictvím naší osoby na lidi kolem nás, i když si to neuvědomujeme.

Máme proto žít a projevovat se tak, aby ze všech projevů našeho jednání byla jasné, že Bůh je v naší duši přítomen, že si toho jsme vědomi a snažíme se podle toho žít. Vždy neseme plnou odpovědnost za všechno, co jsme řekli a udělali. Nikdy nevíme, kdo nás sleduje a koho svým jednáním ovlivňujeme.

Máme často děkovat za Boží přítomnost v naší duši a prosit, aby náš život vždy odpovídal skutečnosti, že Bůh je v naší duši přítomen. Čím víc budeme spolupracovat s Božími dary, tím lépe prožijeme svůj život na zemi a tím lépe splníme poslání, které nám bylo svěřeno.

J. Šik

Ohlédnutí za návštěvou

P. Michaela Marsche

V lednu tohoto roku navštívil naši farnost dominikánský kněz P. Michael Marsch. Byla to pro mne příležitost prožít mši svatou s modlitbou za uzdravení a vyslechnout si jeho přednášku. Zaujalo mě, s jakou lehkostí a přitom opravdovostí mluvil P. Marsch o Bohu a o vlastních zkušenostech s životem s Ním. Co mě však nejvíce oslovilo, byla slova o **uzdravující milosti každé mše svaté**. Přestože jsem o tom již dříve věděla, musela jsem se zamyslet, jak je na tom má víra v Boha, který může uzdravovat při každé mši svaté. Uvědomila jsem si, jak lhostejný mám často postoj při slavení eucharistie. Co od ní vlastně očekávám?

Nový pohled na prožívání mše svaté jako uzdravující milosti se ještě více umocnil, když se mi v únoru do ruky dostala knížka „Uzdravení skrze svátosti“, kterou P. Marsch napsal. V kapitole „Uzdravení skrze svátost eucharistie“ je mimo jiné popsán možný proces naší proměny, našeho uzdravení, pokud prožíváme mši svatou s očekáváním, s „bělostí“ svého srdce.

A tak se s Vámi chci podělit o několik „perel“ z knížky „Uzdravení skrze svátosti“, které mohly změnit můj osobní postoj k Ježíši při slavení eucharistie:

„Uvědomuji si, že spásu a uzdravení při mši sv. mohu a mám očekávat? Bůh chce a

může uzdravovat skrze svátost eucharistie, pokud v důvěrném očekávání vložím do jeho rukou celý svůj život ve společenství církve, to znamená spolu se všemi lidmi všech zemí a dob – a pokud ponechám na jeho vůli, jak mne uzdraví. Pokud ještě vůbec něco očekávám, je mé očekávání příliš spojeno s představami, co by se v mém životě mělo změnit a jaké by to mělo mít důsledky, a jsem zklamán, když nenastane právě tato změna. A pak snad dokonce přehlédnu uzdravení, které skutečně nastalo, protože bylo mnohem pronikavější než to, po kterém jsem toužil.“

„Nejen dary chleba a vína jsou obětovány a proměněny v tělo a krev Krista, ale s nimi se obětuje a proměňuje také dar života každého člověka v život plný čistoty a svobody Boží. Člověk je osvobozen a uzdraven z hříchu a jeho nejružnějších ran a poskvrn. Zdánlivě se náš život nemění, ale přesto se při každém slavení eucharistie děje u každého člověka zcela rozhodující změna – mohou být rozbořeny zdi pýchy, nenávisti, nedůvěry atd.“

„Jakým způsobem může věřící skrze slavení eucharistie přispět ke změně svého pohledu? Všichni mají obětovat celý svůj život. Tím, že se Kristus stává přítomným skrze Ducha svatého, a to přítomným nejen ve svém Těle a své Krvi, ale i ve společenství věřících, vzniká spojení lidí s Bohem, jejich Otcem, a také spojení navzájem.“

Pane Ježíši, prosíme Tě za náš vztah k opravdovému osobnímu slavení mše

svaté. Zažehni v nás touhu po změně našich často lhostejných postojů k eucharistii, aby mohlo dojít k uzdravení srdcí, vztahů, ale i novému oživení celého farního společenství. Amen.

Eva Sperátová

Poznámky z Ukrajiny

„Nepereživaj,“

řekl stručně mladý pracovník v melitopolské prodejně Kodaku, když mi omylem vyndal z fotoaparátu rozfocený film místo baterií, jak jsem chtěla. „Mělas tam jen 10 fotek“. Naštěstí to nebylo poprvé, co jsem toto „nepereživaj“ slyšela, a tak jsem mohla zareagovat s pravou ukrajinskou vyrovnaností. Nepereživat už mi doporučil expředseda krajanského spolku, když jsem se snažila s čtyřdenním předstihem domluvit místo a čas kontroly financí spolku z ministerstva.

Koneckonců nemohla jsem si nevšimnout, že ostatní také nepereživají. Babušky deroucí se o holi do přeplněné maršrůtky, zatímco řidič volá povzbudivě „perechaditě němnoška, davajtě“ a pak zatlačí pořádně zvenku a napotřetí zavře dveře.

Inženýři z počítačové firmy, co mi řekli, že přijedou instalovat internet asi tak v pondělí, tak ať na ně doma čekám.

Mladík v záporožci jedoucí v protisměru, protože tam není tolik děr.

Babušky, ženštiny i děvušky obcházející s termoskou a krabičkou nakrájených citronů rynek a prodávající horký čaj.

Toulaví psi, pokojně se toulající městem, pátrající mezi odpadky či čekající trpělivě pod pultem s masem na odpadlé kousky.

Krávy, kozy a slepice, pasoucí se vedle činžáků a pomníku hrdinů.

Míša ze Sevastopolu, co slavil celou noc v kupé své narozeniny a stále přinášel nové ryby a vodku.

Úředníci čtyř bank, co se jim porouchal počítač, nešla elektřina, nedošel kurz nebo ten den prostě neměnili peníze.

Myslím, že neperežival i ten řidič, co před pár lety sjel ze silnice do padesát metrů vzdáleného zavlažovacího kanálu, jak mi se smíchem vyprávěli Češi znalí místních poměrů.

Musím ale přiznat, že (i když mám taky v povaze některé nepřeživající rysy) i teď, po sedmiměsíčním pobytu na Ukrajině, se někdy zapomenu a perežiju. Stále mám tendenci radit řidiči, ať objedná ještě jednu maršrůtku, inženýrům navrhuji konkrétní hodiny setkání, psy a maso fotím a peníze chodím raději měnit do směnárně, kde mají solární kalkulačku.

Jednou jsem ale opravdu perežila a dodnes na to vzpomínám nerada. To když jsem přijela v lednu z Čech a zjistila, že zase nefunguje internet, co ho pečlivě

opatruju a hlídám. Bylo to už asi poosmé, tak jsem se rozhodla neperežívat a znovu ho zprovoznit (i když počítačům moc nerozumím, jak mnozí můžete potvrdit, pořád je to o hodně rychlejší způsob než žádat pomoc od místních odborníků). Jenže i když jsem nabila pořádně kredit, zkontrolovala všechny kabely a zdířky a počítač znovu oznámil ošibku nomer 734, 800 či 666, rezignovala jsem a stala se v počítačové firmě Nautilus stálým hostem. Občas jsem dostala nějakou radu, jindy aspoň kávu nebo doporučení, ať se obrátím na inženýra Ihora, protože oni tomu taky nerozumí. Po dvou nebo třech týdnech jezdění maršrůtkou a dotazech z Prahy a Kyjeva, co je s tím naším internetem, jsem podlehla západní namyšlenosti a perežila. Byla jsem opravdu zdravě asertivní, zkusila ještě třikrát zavolat inženýra Ihora (příjmení mi nikdy neprozradili) a potom už rovnou šéfa. Na šéfa jsem opravdu asi zapůsobila, protože hodinu nato dojelo auto s dosud nedostižným Ihořem, jenž mě sice pozdravil jaksi nevrle, ale přesto zasedl k počítači. Dál to nechci moc popisovat, protože se zjistilo, že chyba byla v tom, že jsem během českého měsíce zapomněla, jak se internet připojuje. Ihoř odjel, aniž by si nechal zaplatit práci nebo cestu, přestal mě zdravit a já si večer vyslechla radu kamaráda „ty radši moc nezkoušej být asertivní.“

Od té doby se snažím aspoň trochu učit ukrajinskému neperežívání, ale, jak

už jsem řekla, jde mi to ztuha. Životní či pracovní styl západní, resp. střední Evropy, je do jisté míry založen na perežívání.

Nedávno se moji ukrajinští kamarádi vrátili z výměnného pobytu v Německu, a přestože byli do jisté míry oslněni třeba vybavením tamějších univerzit, bohatým kulturním životem nebo nabitými knihkupectvími (knihami), přijeli zpět se zjištěním, že jsou rádi, že žijí na Ukrajině. I když ne úplně souhlasím s Mášinou hrdou životní filosofií „hrůza, jak ti Němci myslí jen na peníze, to my Ukrajinci máme jako hlavní jídlo,“ přesto je možná v tvrzení mých ukrajinských kamarádů, že jim západní společnost přijde hektická, chladná a příliš sešněrovaná pravidly a předpisy a při všem i stále nespokojená, trocha pravdy.

A je pravda, že neperežívání má i jisté výhody. Tak se třeba nemusíte nikomu moc omlouvat, že nepřijdete na dohodnutou schůzku. Nikdo vás tu určitě nebude pokutovat, když půjdete na červenou a nikdy vám nepřijede na tábor hygiena. A se silniční kontrolou se dá poměrně snadno domluvit (cizinci dávají preventivně do pasu dvacet hřiven, jak řekl ale jeden krajan, „pět jim musí stačit“). Na dálnici se vejde i cyklista, koňský potah či několik krav, místy i v protisměru. Ani předjíždění se bát nemusíte, protože jízdni pruhy jsou jen na některých silnicích. Je ale pravda, že nikde jsem neviděla z auta tolik pomníčků, věnců a svíček jako na Ukrajině.

Svoboda neperežívání má ale i nepříjemné stránky. Třeba, jinak celkem exotické, nakupování na rynku s sebou nese velké riziko, že tam velmi brzy půjdete pro tutéž věc znovu. Také dvouměsíční čekání na vodu mě moc nenadchlo (do týdne ti ji zařídíme, ujistil mě každou neděli nanovo pan předseda). A při výpadcích elektrického proudu jsem to v celém domě jen já, kdo se rozčiluje.

Ale i Ukrajinci mají své slabiny, a tak začne občas pereživat i mé okolí. Důvod perežívání se jmenuje třeba inspekce, kontrola, reportér nebo konkurz (tedy soutěž, hra), vždy je však signálem k velké aktivitě a nervozitě. „Přijede k nám inspekce,“ vyhrkla moje kamarádka Rája, načež se čtyři učitelé přestěhovali na týden ke mně do kuchyně a do třídy. Vzhledem k tak velkým přípravám mě pak trochu zklamalo, že z inspektorů se vyklubaly tři děvušky – asi čerstvé absolventky jednoho z místních univerzit. Denně pak měly oběd o pěti chodech, zatímco my s dětmi jsme kočovali po škole. Nepereživala jsem, zato učitelky-kuchařky byly celý týden neklidné. Ráno, kdy přijela televize, byť jen místní, melitopolská, radši nebudu popisovat. A zjistila jsem, že i taková výstavka deček, lakovaného dřeva a jiných rukodělných výrobků se dá pojmout velmi dramaticky.

Koneckonců je ale nakonec příjemné zjistit, že žádný národ nemá patent na spokojené neperežívání. Je to snad i důkaz

jakési rovnováhy, potvrzení, že nic není černobílé a tak. V některých situacích neperežíváme my, v jiných zase oni. Spokojená s touto další životní zkušeností jsem odjela na dvoutýdenní dovolenou do Čech a víceméně s úsměvem se chystala zpátky do země neperežívání. Místo autobusem jsem se rozhodla jet vlakem z Olomouce, je to sice o dost delší, ale zato mnohem víc v pohodě. Z ženského kupé na mě vykoukl jakýsi, jak jsem později zjistila, Kost'a, všiml si mého zděšení a promluvil čistou ruštinou, s důrazem na každou z pěti slabik.

* * *

Verše z cesty:

Nechtěné rýmy (tři dny ve vlaku)

Dáma v červených šatech žene krávy,
za oknem vlaku kvákají žáby.

Veselé hřbitovy mezi šeríky,
u trati rostou bílé kavyly.

Telata trčí po uši v trávy.

I need you, I meet you,
opakují si ukrajinští pacani.

Jiříčky bezmocně krouží kolem sila.

I velké krávy vypadají z dálky jako ovečky.

Marie Střízlík Palacká

PŘÍBĚH

Marek už skoro usíná, když mu hlavou bleskne myšlenka, která ho dokonale probudí. Zítra píše opáčko z biologie a on na to úplně zapomněl. A to nemá dopsané poslední dvě hodiny, kdy byl nemocný! Ještě k tomu naposled při zkoušení dostal 4, tenkrát to hrubě podcenil. Co teď? Marek horečně vytahuje sešit, musí se naučit aspoň starší látku. Snaží se soustředit, ale písmenka mu skáčou před očima. Pane Bože, dej, ať to zítra nepíšeme! Prosím Tě, ať to zítra nepíšeme! Usilovná střelná modlitba se obrací i k Panně Marii. Přimlouvej se, Panno Maria, já se večer pomodlím třeba celý růženec, jen když to nebudeme psát. Marek se trochu uklidní a znovu si projde starší látku. Ale třeba to opravdu nebudeme psát, když jsem se tak modlil. Usíná už skoro klidně. Ráno se ale probouzí s napětím: Pane Bože, prosím, ať to dnes nepíšeme. Dostal bych pětku a to bych pak měl 4 na vysvědčení a dovedu si představit maminciny smutné oči. Z úzkostí usedá do lavice a obrací se na spolužáka: „Honzo, nepůjčil bys mi sešit, musím se rychle naučit poslední látku.“ – ale kamarád kroutí hlavou: „Víš, taky se to musím doučit, včera nějak nebyl čas.“ Také ostatní spolužáci mají nos v sešitě a drtí se. Marek se vrací alespoň k starší látce, a znovu se obrací k Bohu: „Dej, Pane, ať to dneska nepíšeme!“ Ale to už

vchází Mácová a je konec pochyb – pod paží má čisté papíry, které vždy používá při písemkách. A to jsem se tolik modlil, tolik prosil, zaplaví Marka vlna hořkosti. Mácová pozdraví a hned pokračuje: „Napíšeme si práci týkající se posledních dvou témat. S dvěma výjimkami. David a Marek mi napíšou test ze starší látky, zajímá mě, jestli se ji doučili, když při zkoušení tak pohořeli.“ Sama k nim přichází a pokládá na lavici testy. Hurá! Tohle jsou otázky, co jsem si včera opakoval. Marek se rychle pouští do psaní. Odpovědi se mu snadno vybavují. Tak a hotovo. Ještě zkontrolovat. Marek odevzdává práci jako první. Mácová ji zběžně projde. „Chválím tě, Marku, vidím, že ses učil. Ještě tě prozkouším z novější látky, a když budeš umět, nevidím důvod, proč by to na vysvědčení nemohla být 2.“ Marek se usmívá, jasně že se naučí, našprtá se jako ještě nikdy. Zvoní. Začíná přestávka. Marek jde k oknu a dívá se ven. Děkuji Ti, Pane, že jsi to takhle zařídil. Bylo to mnohem lepší než to, co jsem chtěl já. Teď vím, že jsi mě slyšel. A ten děkovný růženec platí, je ještě květen, stačí, když půjdu do kostela o půl hodinku dřív. Doufám, že dneska bude radostný nebo slavný.

Marie Sojka Veselá

Pohádka

O Honzíkovi a dobrém stromu

Byl jednou jeden chlapec, jmenoval se Honzík. Rád si chodíval hrát za zahradu pod veliký strom. Ten strom ale nebyl jen tak obyčejný. Uměl mluvit, často vyprávěl Honzíkovi pohádky, hrál si s ním na schovávanou a Honzík si dělal v jeho koruně skrýše. Strom ho rád chránil svými větvemi, byli dobří kamarádi.

Honzík ale rostl, už si se stromem tolik nehrál. Chodil se mu svěřovat a on mu vždy dobře radil. Čas běžel jako voda v potoce a Honzíka nebylo vidět. Strom byl velice

smutný a říkal si: „Kdepak je můj kamarád, proč už za mnou nechodí?“ Letěl kolem ptáček a strom na něj zavolal: „Ptáčku, neviděls Honzíka? Nevíš, jak se mu daří?“ Ptáček mu odpověděl: „Ty to nevíš, má teď plno starostí, bude se ženit,“ a odletěl.

Netrvalo však dlouho a Honzík za stromem přišel. Byl ale nějaký smutný. „Co pak tě trápí?“ zeptal se ho. „Milý kamaráde, chci se oženit a nemáme kde bydlet,“ odpověděl. Strom se zamyslel a řekl mu: „Honzi, mám tě moc rád, chci ti pomoci. Já jsem už starý, skácej mne a vezmi si moje dřevo, bude ti k užitku.“ „Ale to přece ne, to by tě moc bolelo!“ vyhrkl ze sebe Honzík. „To nevádí, jen udělej, co říkám a můžeš si postavit dům pro svou rodinu,“ nato strom. Honzík váhal, ale nakonec poslechl.

Postavil ze dřeva překrásný dům provoněný přátelstvím a láskou. Žil v něm se svou rodinou šťastně. A co strom? Nezašlynul. Za nějaký čas začal z pařezu rašit nový výhonek. Vyrostl z něj veliký strom, pod který si chodily rády hrát Honzíkovi děti.

Eva Sperátová

Pro bystré hlavy

Spojíš-li lichá čísla od 1 do 85, uvidíš, koho ptáček pozoruje.

převzato z Velké knihy pro malé luštitelé